הלכות יום טוב סימן תצה תצו

כג) * ומותר (י) להכין מיו"ט ראשון לשני בב' י"ט של גליות (כל בו) וע"ל סימן ש"י כל דיני מוקלה:

הצו דיני יום טוב שני של גליות. ובו ג' סעיפים:

בגליות שעושין שני י"ט מספק כל מה שאסור בראשון אסור בשני (א) [א] והיו מנדין (ב) למי

כעוכדה דו ב נמן שערי תשובה

באר היטב דלמא שביק הרעים ונוטל היפים ומטלטל מידי דלא חזי וכמ"ש סיי חל"ו ס"י ע"ש: (י) להכין. אע"ג דלקמן סי' חק"ג פסק דאסור

[ח] והיו מנדין כו'. ועיין בחשובת מהר"י הלוי סי' י"ח בנידון מכם שהתיר להפליג בספינה ביו"ט שני ש"ג הם היו מנדין אותו ביאור הלכה

משנה ברורה

שירשום בסימן המקום שבדעתו לאכול וסברתם דכיון שהם מוקלים (לד) מחמת מעשה שעשה בהם להקלותם כגון גרוגרות ולמוקים שהעלם לגג ליבשן (לה) או אפילו פירות שהכניסם לאוצר הרי הקנם בידים למכירה לא סגי בהכנה כל דהו להוציאם ממוקנה עד שיברר יפה הפירות שבדעתו לחוכלם ויתן בהם סיתן ולהלכה יש להחמיר כסברה האחרונה עכ"ם (לו) לענין גרוגרות ולימוקים שהעלן לגג ובפירות שמכניסם לאולר אפשר (לו) דיש לסמוך (לח) אסברא קמא ועיין בה"ל: (כג) ומותר להכין וכו". ר"ל דבכגון זה של פירות ואוצר שא"ל לעשות מעשה ובאמירה בעלמא הוי הכנה מותר להכין אפילו ביו"ט גופיה מיום אחד להבירו דממ"נ אם יום כ' קודש הרי היום הול ומותר להכין ואם היום קודש ומחר חול הרי א"ל הכנה כלל ונמלא שאינו מחקן שום דבר בהכנתו דליאסר עליו והיכי אסרינן הכנה מיו"ט להכירו היכא שהוא עושה מעשה דחיישינן שמא מחר חול ונמצא שעשה מעשה בו"ט לצורך חול וכההיא דסיתן חק"ג עי"ש [וכן במוקצה דבע"ח (לט) כגון תרנגולת העומדת לגדל פינים לא יכול להזמין מיו"ט לחבירו אה"כ זיתן מעיו"טן ולפ"ז לפי מה שכחבנו להחמיר במוקלה דאקצייה בידים כגון גרוגרות ולמוקים שלריך לרשום (מ) אם שכח לרשום בעיו"ע' ומכר ביו"ט אסור לעשוח שום סיתן להכין פירות ליו"ט שני דשמה מחר חול ונמצה שעשה סימן ביו"ט ללורך חול:

א (א) והיו מגדין וכו׳. ו<u>אַע״ג דעכשיו (ה) בקיאין אנו בקביעות החודש</u> לפי החשבונות שבידינו ת"ת הששו חכמים שתח מרוב הצרות והטלטולים בגלותנו ישתכת הקשבון ויבואו לעשות חקר מלא ומלא חסר האכלו חמן בפסח וע"כ הניחו הדבר בחו"ל כמו שהיו בימים הראשונים: (ב) למי שמזליל בו. במויד (ג) ואפילו זלול בו בדבר שהוא משום שבות או בתחומים דרבנן נמי מנדין אותו ולתבו האתרונים דאפילו היללו ע"י עכו"ם (ג) נמי הוא בנידוי דכל מה שאקור בראשון אקור בשני (ד) ונתבאר בפוסקים דיו"ע שני המוד מה מיו"ט רחשון דפו"ט רחשון אין מנדין רק בעבר על איסור דאורייתה אבל על שכוח דרבנן אין מנדין רק מלקין אותו מכת מרדות משא"ל ביו"ט שני והטעם משום דיו"ט שני כל שיקרו אינו

המם ביונים דגופין מחולקין אבל הכא בפירות מעורבין בעינן רשימה וכו' עכ"ל וממילא לריך להיות הלכה כתכמים וכן במאירי האריך בזה בדף כ"ו ע"ב וכדף ל"ד ודעתו נוטה לפסוק כחכמים ח"ל שם וחכ"ח עד שירשום ר"ל שיעשה בהם סימן ראמר מכאן ועד כאן אני נועל דס"ל אין ברירה ואע"ג דקי"ל בעלמא דבדרבנן יש ברירה הכא שאני דהואיל ולא חזו לגמרי דלמא אתי לאימלורי ולא גמר בדעתו ליטול מהם וברי האי גוונא אפילו בדרבגן אין ברירה ובוו חו אני נוטל נמי בלא רישום לא מהני דדוקה איחמר הכי גבי יונים דבתרי או תלחה סגי ליה דש לו בהם טמעת עינה אבל פירות כלה רישום לה יזכור עד היוה מקום הכין [וכעין זה פירש הרא"ה לעיל] ומיהו אם בטוח הוא בוכירתו אף רשאי הוא בכך והו"ל כרישום ולא אתי לאשוקי אלא במכאן אני נועל ולא בירר מיזה מהם וכו' ומפני זה אני אומר דהלכחה כרבנן וכדהמרינן יחיד ורפים הלכה כרבים עכ"ל ומפני זה סתמנו בפירי דחד ולא חד להחמיר כסברא אחרונה וכן דעת מ"א ופר"ת אכן בפירות העומדים לקחורה דלא שייך מעם של המאירי וכן טעם של המוס' דאקנייה בידים לא שייך בזה כ"כ וגם טעם של המ"א לא שייך כזה [לבד לטעם הרא"ה הנ"ל] סחמתי להקל וכבית מאיר נוטה לסמוך להקל בכל גווני כיון דהוא רק לחא דרבנן וכפשטיות סתימת המהבר בסימן ש"י ס"ה. ודע עוד דפשטות הדברים משמע דרישום האמור שה הוא כמו זה חה אני נוטל גבי יונים אלא דגבי פירי לא שייכי זה וזה משום שאוכל הרבה (או משום שהם מעורבין והינם ניכרין כפירוש הרא"ה הנ"ל] ע"כ לריך לסמן המקום וכן משמע מדברי הב"י בסימן תקי"ח עי"ש וכן משמע מדברי המחירי הנ"ל ודעה מֹסְ״וֹ לכאורה אינו כן עי״ם היטב וצי״ע ועיין מש״כ הגר״ו פוה בקו״א: * ימותר לחכין וכו׳. עין מ״ב מש״כ בהסברת ד״ו ודין זה הוא מדברי הכלבו שכתב שנשאלה שאלה זו [וכפי הנראה הוא

ממשובת הגאונים} והשיבו דבמוקנה דאיכא למיגור ביה דלמא מטלטל ושפיק כגון בתרעגולת העומדת לגדל פינים בהא מחד ודאי דאסור כדחוינן ביוני שובך דלה סגי להו במכחן הני נוטל למחר עד דחמר זה חה אני נוטל אבל במוקצה אחר דליכא למיגור האי גזירה כגון עלים ופירות של אוצר ודאי מחדי דמהני בהו הכנה דאמריטן ממ"נ עכ"ל מבואר בדבריו דגמי יונים דלריך לומר זה חה אסור לומר כן פו"ע וכן נמשך אחר דבריו הט"ו שכתב בסק"ה אע"ג דאסור להכין מיו"ט לחפירו 'סכם שפני שפ"ל אלם אמירה בלחוד במידי שפינו בע"ח עכ"ל ולכאורה אבא הדבר תמוה שהרי מוכם בקונים לפי' רש"י ושחרי מפרשים דכשמומר זה ווה שומד מרחוק ואינו נוגע כלל בקן ואפ"ה לא חיישינן שמא בשיבוא ליטול יטלטל חנית דכיון שלא הש בעיו"ט לתשתש בהיונים בודאי לא מרדות מעת כל פיו"ע איזה מהן עדיף וא"כ אמאי אקור להמן גם גבי בע"ח מון יברור גם פו"ע איזה מהן עדיף וא"כ אמאי אקור להמן גם גבי בע"ח מון מון מחברו הדי א"ל אלא אמירה בעלמא ניאולי דפיון דרולה להכין פו"ע גופא וביה אין להוכית מדלא אם בעיו"ע למפרו הדי א"ל אלא אמירה בעלמא

(19 1865 . 5. 50 10 P) My 18h שער הציון (לד) סוס': (לה) כ"מ ממ"א וע"כ ל"ל כן לדעת הרמב"ס שדעתו דה"ה בכל מוקנה וכדמוכת מהרה"מ וכנ"ל: (לו) דכיון דלה חזו לגמרי היישינן דלמה אתי לאיתלוכי ולה גמר בדעתו ליטול מהם עד שירשום דכולי האי לא יחזור בי [מאירי בילה דף ל"ד] ומ"א כתב סברם אתרה להחמיר ביון דאינם רארם לכל אדם איכא לתיחב שיטלטל חנים עד שיברור הרארה וכדהיישינן הכי בסימן פצ"ו ס"י גפי יינים ומלרטינן ביאמר זה חה ובאמה מתום׳ ותאירי מוכה דלא חיישי ליה ול"ד ליונים שאינם ניכרים רק במשמוש היד ולא כן בפירות שבראית עין לבד שיש להכיר איזו ראחם יאינה אינה רארם: (לו) דהכא לא שייך סברת המאירי הנ"ל וגם סברת חוס' משום דאקלינהו פידים אפשר דלא שייכא ג"כ הכא וכתו שכחד ע"י הגר"י יהוכיה מש"ם דבכגון זה לא מיקרי אקצייה בידים וגם דהוא מלחא דרבגן: (לא) היינו אפילו אם נחפום להחמיר במוקצה דיו"ע סגי בהומנה מיעטה דהייני במכאן ולא בעינן שירשים ובספר בים מאיר מלדד להקל אפילו בגרוגרום ולמוקים דסגי בהומנה דמכאן ולא בעינן שירשים יכסחימה הבי"ע לעיל צסימן ש"י ס"ה דסגי בהומנה ולה זכר כלל ענין רישים: (לט) כן מוכה מכלבו וט"ו ועיין בה"ל: (מ) כן מוכח מפמ"ג היה י"ה יכ"כ הגר"י: (מ) גמרא ביצה ד' ד' ועיין בח' הגאונים ליק סימן א' תשובה ארוכה בענין זה: (ב) רמב"ם פ"א מהלכות יו"ע והוא משפחים ד' נ"ב: (ג) בי"ב ומ"ל בשם ר"ל ששון ועיין ל"ר ופמ"ג: (ד) ר"ן ופסקו המ"ל והש"ן כדבריי:

מוחנה